ЩЕДРА ОВОЩНА ГРАДИНА · 2027

КАЛЕНДАР НА ОВОЩНАТА ГРАДИНА ЗА ЦЯЛАТА ГОДИНА

МЕСЕЦ ПО МЕСЕЦ, ЗА БЪЛГАРСКИЯ КЛИМАТ

ПОДАРЪК

СТОЯН ПЕТКОВ

LIBROVA

ПОДАРЪК

Календар на овощната градина за цялата година

Месец по месец, за българския климат

Стоян Петков

LIBROVA · 2026

Вашият клиентски профил
Всички книги от колекцията са винаги достъпни на този адрес:
https://librova.eu/bg-bg/pages/klientska-zona-ovoshtna-rbe5ct

Календар на овощната градина за цялата година – Месец по месец, за българския климат
Стоян Петков

© 2026 Librova. Всички права запазени. Това издание е предназначено единствено за лична употреба на купувача. Забранено е копирането, споделянето или препродаването без разрешението на издателя.

Безопасност: ползвайте стабилни стълби и, ако е възможно, помолете някого да ги придържа; никога не режете в близост до електропроводи. Работете с добре наточени и дезинфекцирани инструменти, ръкавици и предпазни очила. При дебели клони или високи дървета повикайте специалист. Следвайте винаги указанията на етикета на всеки продукт за растителна защита. Посочените срокове са ориентировъчни: съобразете ги с климата във вашия район.

Съдържание

1. Как да ползвате този календар
2. Януари
3. Февруари
4. Март
5. Април
6. Май
7. Юни
8. Юли
9. Август
10. Септември
11. Октомври
12. Ноември
13. Декември
14. Годишно обобщение: 12-те вида

Как да ползвате този календар

Този календар на овощната градина следва цялата година, месец по месец, съобразен с българския климат. За всеки месец ще намерите три блока: **какво да режете**, **какво да присаждате** и **други работи** (засаждане, пръскания, поливане, прореждане на плодовете, беритба). В края годишното обобщение събира 12-те вида в една таблица.

Бележка за климата

България има различен климат: Тракийската низина, Черноморието и южните части са по-меки, а Дунавската равнина, предпланините и планинските райони имат студени зими и късни пролетни слани. Датите в тази книга са за **средните части на страната**. Ако живеете в по-студен район, забавете задачите от края на зимата с 2 до 4 седмици; в по-топъл район можете да ги изпреварите с две до три седмици.

Видовете

Календарът обхваща 12 вида: ябълка, круша, дюля, слива, кайсия, праскова, череша, вишна, орех, малина, френско грозде и лоза.

Как да четете

Символ	Значи
Зимна резитба	Когато дървото е в покой, между окапването на листата и набъбването на пъпките.
Лятна резитба	След беритбата или когато дървото расте; почиствания, махане на водни леторасли.
Присаждане	На разцеп, под кора или окулиране, според месеца и вида.
Други работи	Засаждане, пръскания, поливане, прореждане, беритба.

Съвет: времето решава повече от датата. Не режете при скреж, дъжд или силен вятър. Ако месецът изисква някоя задача, а времето не позволява, изчакайте няколко дни.

Безопасност във всеки месец: здрава стълба, ръкавици, очила и дезинфекцирани и наточени инструменти.

Януари

Пълен вегетативен покой, най-студеният месец. Времето за резитба на повечето видове още не е дошло; ползвайте месеца за подготовка. Избягвайте работа при силен студ или дъжд.

Какво да режете

Вид	Задача
Ябълка, круша, дюля	В края на месеца, ако зимата е мека и денят е сух, можете да започнете зимната резитба (основният сезон е февруари–март).
Лоза	Изчакайте февруари (Трифон Зарезан, 14 февруари). Сега само планирайте и подгответе опората.
Френско грозде	Зимна резитба при мек и сух ден: махане на стари и пресичащи се клони.
Малина	Привържете и подредете новите издънки; махнете остатъците от беритбата.
Слива, кайсия, праскова, череша, вишна, орех	Не режете сега.

Какво да присаждате

Все още не се присажда. Това е месец за **берене на калеми** в покой (ябълка, круша, череша, дюля, лоза): режете добре узрели пръчки от предходната година, вържете ги по видове и ги съхранявайте на студено и влажно (пясък, хладилник при 2–4 °C) до присаждането.

Други работи

- **Засаждане:** само ако почвата не е замръзнала; иначе изчакайте края на зимата.
- **Пръскания:** не се правят при студ; планирайте ранното пролетно пръскане за набъбването на пъпките.
- **Резници:** на френско грозде и лоза се берат в покой, в края на месеца или през февруари.
- **Поливане:** не е нужно.

Съвет: през януари дезинфекцирайте и наточете инструментите за останалата част от годината.

Февруари

Основният месец за зимна резитба на семковите дървета и лозата. Времето още е студено; режете само в дни без силен студ. Началото на присаждането на разцеп е в края на месеца или през март.

Какво да режете

Вид	Задача
Ябълка, круша, дюля	Зимна резитба: почистване, скъсяване и формиране (основният месец, заедно с март).
Лоза	Резитба на плододаване около Трифон Зарезан (14 февруари), в сух ден и преди „плача“ (качването на сока).
Френско грозде	Завършете зимната резитба. Махнете най-старите клони.
Малина	Ремонтантните сортове: режете всички издънки до земята. Летните: изберете 6–8 издънки на метър и подрежете върховете.
Слива, череша, вишна	Не режете; махайте само сухи клони в сухо време.
Кайсия, праскова	Още е рано: резитбата е при набъбване на пъпките (март).
Орех	Не режете (течение на сок).

Какво да присаждате

Присаждане на **разцеп** в края на месеца или през март, когато сокът започне да се качва: ябълка, круша, дюля, череша, вишна. Калемите трябва да са набрани през януари и още да спят; подложката трябва да е вече в сок.

Други работи

- **Засаждане:** последна възможност през зимата за дървета с голи корени, когато почвата не е замръзнала.
- **Ранно пръскане:** в края на месеца, когато пъпките започват да набъбват, срещу зимуващи неприятели и болести (по указания на продукта).
- **Торене:** зрял компост или оборски тор около дърветата.
- **Резници:** на лоза и френско грозде, докато са в покой.

Съвет: калемите на праскова и кайсия са чувствителни; съхранявайте ги на влажно и студено място.

Март

Сокът се качва и дърветата тръгват. Това е месецът на присаждането и на резитбата на чувствителните към студ видове, при набъбване на пъпките. Внимавайте за късни слани.

Какво да режете

Вид	Задача
Праскова	Резитба на плододаване при набъбване на пъпките до цъфтежа, в сух ден.
Кайсия	Леко формиране и почистване при набъбване на пъпките, в сух ден; основното почистване е след беритбата.
Ябълка, круша, дюля	Завършете зимната резитба, ако е останала; избягвайте дебели срезове след като пъпките тръгнат.
Лоза	Ако е останало, само много внимателно (вече „плаче“).
Френско грозде, малина	Завършете резитбата; привържете малината към телта.
Слива, череша, вишна, орех	Не режете.

Какво да присаждате

На **разцеп** и **под кора**: ябълка, круша, дюля, череша, вишна, слива, кайсия (в края на месеца до април). Лоза: присаждане на разцеп. Правете го в ден без дъжд и защитете среза със замазка и лента.

Други работи

- **Засаждане:** дървета в контейнер и с голи корени, в райони без късни слани.
- **Пръскания:** бордолезов разтвор на костилковите при набъбване на пъпките; следете къдравостта на прасковата.
- **Поливане:** само при суха пролет, за нови дървета и присадки.
- **Махане на водни леторасли:** около мястото на присаждане на присадките от февруари.

Съвет: защитете цъфналите праскови и кайсии от късни слани с покривало в ясни и студени нощи.

Април

Цъфтеж и начало на растежа. Резитбата е почти само корекции; внимавайте за късни слани и за първите нападения от неприятели и болести.

Какво да режете

Вид	Задача
Лоза	Махане на леторасли по стъблото; начало на зелената резитба (оборка).
Малина	Привързване и насочване на новите издънки; почистване.
Всички останали	Не режете; махайте само сухи или счупени клони.

Какво да присаждате

Под кора: ябълка, круша, орех, когато кората „пуска“ добре (април). Череша и слива: присаждане под кора през април. Окулиране на живо око: в края на месеца, когато кората се отлепва.

Други работи

- **Засаждане:** дървета в контейнер, с поливане веднага при засаждането; френско грозде и малина в контейнер.
- **Пръскания:** следете листни въшки, къдравост и мана по лозата (първите пръскания с мед и сяра, когато леторасълите са 10 см).
- **Поливане:** започнете при млади дървета и пресни присадки.
- **Прореждане на плодовете:** още не; наблюдавайте завързването.
- **Беритба:** още няма плод; следете цъфтежа и завързването.

Съвет: след късна слана изчакайте няколко дни, преди да режете: вижте какво наистина е загинало.

Май

Растеж в разгара си. Месец на прореждане, зелена резитба и начало на беритбата на черешите в по-топлите райони.

Какво да режете

Вид	Задача
Лоза	Зелена резитба: оборка на леторасли, прищипване, повдигане и връзване на лозовите пръчки.
Праскова	Оборка: махане на лошо разположени леторасли и тези, които растат към средата.
Ябълка, круша	Махане на водни леторасли и издънки по стъблото, докато са нежни.
Череша	Само когато свърши беритбата (юни–юли).
Всички останали	Минимални корекции.

Какво да присаждате

Окулиране на живо око (май): праскова и череша; орех в пръстен или пластинка. Проверете присадките на разцеп и под кора от март–април: махнете леторасълите на подложката и привържете калема към колче.

Други работи

- **Поливане:** обилно за млади дървета и присадки; при плододаващи дървета поливайте при завързването в суха пролет.
- **Прореждане на плодовете:** ябълка, круша, праскова и слива: оставете по 1–2 плода на съцветие, на 8–10 см един от друг, когато са с големината на лешник.
- **Пръскания:** следете листни въшки, ябълков червей, брашнеста мана и мана.
- **Беритба:** череши (края на май–юни) в по-топлите райони.

Съвет: прореждането изглежда разхищение, но дава по-едър плод и дървета, които не губят добив догодина.

Юни

Началото на лятото. Беритба на череши, вишни и кайсии; започва лятната резитба на костилковите, щом свърши беритбата.

Какво да режете

Вид	Задача
Череша, вишна	Лятна резитба веднага след беритбата, в сухо време.
Кайсия	След беритбата (юни–юли), в сухо време: почистване и скъсяване.
Праскова	Прищипване и почистване на силните леторасли.
Лоза	Зелена резитба: прищипване и оборка; повдигане на клоните.
Ябълка, круша, дюля	Махане на нежните водни леторасли.
Френско грозде	След беритбата махнете старите клони (при червеното френско грозде при нужда).
Малина	Летни сортове: режете издънките, които са плододавали, в края на беритбата.

Какво да присаждате

Присажда се малко. В края на месеца може окулиране при слива и кайсия, ако подложката е в сок. Проверете и

развържете лентите на по-старите присадки, преди да са задушили клона.

Други работи

- **Поливане:** редовно и дълбоко при млади и плододаващи дървета; покрийте почвата, за да пази влагата.
- **Прореждане на плодовете:** завършете при ябълка, круша и праскова.
- **Пръскания:** следете мана и брашнеста мана по лозата, ябълков червей и плодова муха.
- **Беритба:** череши, вишни, кайсии, ранни сливи, френско грозде, малини.

Съвет: покрийте черешите с мрежа срещу птици, щом плодът смени цвета си.

Юли

Горещ и сух месец: най-подходящ за лятна резитба на костилковите, които зарастват бързо. Поливане и наблюдение.

Какво да режете

Вид	Задача
Слива	Основна лятна резитба след беритбата (юли–септември).
Череша, вишна, кайсия	Завършете лятната резитба.
Праскова	Прищипване и почистване на клони, които засенчват плодовете.
Ябълка, круша	Лека лятна резитба: водни леторасли и леторасли, които засенчват плодовете.
Лоза	Прищипване и частично обиране на листата в зоната на гроздовете.
Малина	Режете издънките, които са плододавали; привържете новите.
Орех	Не режете сега (изчакайте края на лятото).

Какво да присаждате

Окулиране на спящо око (юли–август): слива, кайсия, праскова, череша. Изберете пръчки от годината с добре оформени пъпки и махнете листата, оставяйки дръжката.

Други работи

- **Поливане:** обилно, привечер или призори; покрийте почвата със слама.
- **Подпиране:** подпирайте клони, натоварени с плод, при праскова, слива и ябълка.
- **Пръскания:** ябълков червей, плодова муха, брашнеста мана; събирайте и унищожавайте падналите плодове.
- **Беритба:** праскови, сливи, кайсии, малини, ранни круши.

Съвет: лятната резитба в топло и сухо време е златното правило за избягване на гумозата.

Август

Най-горещият месец. Продължава лятната резитба на някои костилкови и окулирането; останалото е поливане, беритба и грижа за жегата.

Какво да режете

Вид	Задача
Слива, кайсия	Завършете лятната резитба след беритбата.
Малина	Режете до земята издънките, които са плододавали; привържете новите.
Ябълка, круша	Махане на водни леторасли; отваряне на короната, за да придобият плодовете цвят.
Лоза	Корекции; лека оборка на листа до гроздовете.
Всички останали	Избягвайте дебели срезове при екстремна жега.

Какво да присаждате

Окулиране на спящо око (август–септември): ябълка, круша, дюля, праскова, слива, череша. Изберете хладните часове на деня и защитете окото с присадъчна лента.

Други работи

- **Поливане:** редовно, дълбоко и рано сутрин; покрийте почвата със слама или кора.
- **Грижи:** следете плодовата муха, ябълковия червей и слънчевите изгаряния на плодовете; варосайте млади стъбла, изложени на слънце.
- **Подпиране:** поддържайте подпорите на натоварени клони.
- **Беритба:** праскови, сливи, круши, летни ябълки, грозде, малини.

Съвет: поливайте младите присадени дървета всяка седмица: пресните присадки умират от липса на вода.

Септември

Краят на лятото: гроздобер, беритба на ябълки и орехи и първата лека есенна резитба на ореха. Месец и за подготовка на почвата за засаждане.

Какво да режете

Вид	Задача
Орех	В края на месеца: лека резитба (сухи и пресичащи се клони) веднага след беритбата; тънки срезове, без късане.
Малина (ремонтантна)	Берете; привързвайте и почиствайте издънките.
Лоза	Завършете гроздобера; махнете изсъхналите леторасли.
Ябълка, круша	Водни леторасли; отворете короната, ако е останало.
Всички останали	Без силна резитба; изчакайте зимата или сезона на вида.

Какво да присаждате

Краят на окулирането (ябълка, круша, дюля, праскова, слива) до средата на месеца. Проверете окуленията от август: развържете лентата, когато са хванали.

Други работи

- **Подготовка за засаждане:** изкопайте ями с ширина 1 м и дълбочина 60 см и оставете земята да се проветри до ноември.
- **Основно торене:** зрял компост в ямите и при възрастни дървета, след беритбата.
- **Поливане:** намалявайте през месеца с първите дъждове.
- **Беритба:** грозде, ябълки, круши, орехи, малини (ремонтантни), късни сливи.

Съвет: съхранявайте само здрав плод, без удари: една развалена ябълка разваля съседните.

Октомври

Есен. Първите дъждове, беритба на последните плодове и подреждане на градината. Месец за почистване, торене и подготовка на засаждането.

Какво да режете

Вид	Задача
Орех	Ако е останало: лека резитба до окапването на листата, с тънки срезове.
Френско грозде, малина	Почистване на сухи издънки; привързване на онези, които остават за зимата.
Лоза	Махнете изсъхналите леторасли; режете едва през февруари.
Всички останали	Не режете; махайте само сухи или счупени клони.

Какво да присаждате

Не се присажда. Използвайте времето, за да маркирате дърветата, от които искате да вземете калеми през януари, и да подготвите подложки (резници, лозови резници) за пролетта.

Други работи

- **Засаждане:** от ноември; през октомври подгответе ямите, ако не сте го направили през септември.
- **Торене:** зрял компост или оборски тор около дърветата; варуване, ако почвата е кисела.
- **Почистване:** събирайте мумифицирани плодове и болни листа от земята (ябълков червей, моница); изгаряйте ги или ги изнасяйте от градината.
- **Резници:** на френско грозде, когато листата окапят.
- **Беритба:** дюли, късни ябълки и круши, орехи, късно грозде.

Съвет: окапалите листа от болни ябълки и круши трябва да излязат от градината: именно в тях болестта презимува.

Ноември

Листата окапват и дърветата влизат в покой. Най-добрият месец за засаждане на дървета с голи корени и за началото на резитбата на най-устойчивите видове.

Какво да режете

Вид	Задача
Ябълка, круша, дюля	Формиращата резитба на млади дървета може да започне след окапването на листата, в сухо време.
Френско грозде	Зимна резитба след окапване на листата.
Лоза	Още не; изчакайте февруари.
Слива, кайсия, праскова, череша, вишна, орех	Не режете.
Малина	Почистете и привържете издънките за зимата.

Какво да присаждате

Не се присажда. Можете да берете резници в покой от френско грозде и лоза и да ги засадите в разсадник.

Други работи

- **Засаждане:** дървета с голи корени от ноември до март, когато почвата не е замръзнала и не е преовлажнена. Накиснете корените във вода преди засаждане и не заравяйте мястото на присаждане.
- **Основно торене:** зрял компост; покритие на почвата с листа или слама.
- **Пръскания:** бордолезов разтвор на прасковите веднага след окапването на листата (срещу къдравостта).
- **Поливане:** само ако есента е много суха.
- **Беритба:** късни ябълки, дюли, орехи.

Съвет: при засаждане отдръпнете пръстта от шийката и направете легенче около дървото, за да остава дъждовната вода при корена.

Декември

Зима. Дърветата са в покой, дните са къси. Започва подготовката за резитбата на семковите и продължава засаждането, когато почвата не е замръзнала.

Какво да режете

Вид	Задача
Ябълка, круша, дюля	Само подготовка и огледи; резитбата в студените райони е по-добре от края на януари.
Френско грозде	Зимна резитба в дни без силен студ.
Лоза	Изчакайте февруари.
Слива, кайсия, праскова, череша, вишна, орех, малина	Не режете.

Какво да присаждате

Не се присажда. В студените райони можете да започнете да берете калеми, ако ги вържете и ги съхранявате във влажен пясък на хладно място; в по-меките райони изчакайте януари.

Други работи

- **Засаждане:** дървета с голи корени, в дни без скреж.
- **Зимни пръскания:** бордолезов разтвор на праскови, сливи и кайсии само в безветрие и дни без замръзване; зимно масло при щитоносни въшки (в ден без скреж).
- **Защита:** защитете младите дървета от студ и гризачи с чували, слама или мрежа; варосайте стъблата.
- **Поддръжка:** почистете, наточете и дезинфекцирайте инструментите; проверете стълбите и ръкавиците.

Съвет: ползвайте дъждовните дни, за да планирате годината: какво да режете, какво да присаждате, какво да засаждате. Годишното обобщение, което следва, ви дава пълната картина.

Годишно обобщение: 12-те вида

Таблица за бърза справка, за средните части на България. В студени райони забавете с 2 до 4 седмици; в топли райони изпреварете.

Вид	Зимна резитба	Лятна резитба	Присаждане
Ябълка	Фев–мар	Юли–авг (водни леторасли)	Разцеп/под кора мар–апр; окулиране авг–сеп
Круша	Фев–мар	Юли–авг (водни леторасли)	Разцеп/под кора мар–апр; окулиране авг–сеп
Дюля	Фев–мар	Корекции	Разцеп/под кора мар–апр; окулиране авг–сеп
Слива	Само корекции	Юли–сеп, след беритбата	Разцеп мар; окулиране юли–сеп
Кайсия	Март (при набъбване на пъпките)	Юни–юли, след беритбата	Разцеп мар; окулиране юли–сеп
Праскова	Март (при набъбване на пъпките до цъфтежа)	Май–юли (оборка, прищипване)	Окулиране юли–сеп

Череша	Не	Юни–юли, след беритбата	Под кора/разцеп мар–апр; окулиране юли–авг
Вишна	Не	Юни–юли, след беритбата	Под кора/разцеп мар–апр; окулиране юли–авг
Орех	Не	Сеп–окт (лека резитба)	Под кора/разцеп апр–май
Малина	Фев (ремонтантна до земята)	Юли–авг (режем издънките, които са плододавали)	Издънки
Френско грозде	Фев–мар	Юни–юли (по желание)	Зимни резници
Лоза	Фев–мар (Трифон Зарезан)	Май–юли (зелена резитба)	Разцеп апр

Правила, които да запомните

- **Семкови (ябълка, круша, дюля):** зима, фев–мар.
- **Костилкови (слива, череша, вишна):** лято, след беритбата, в сухо време.
- **Кайсия и праскова:** рано напролет, при набъбване на пъпките, в сух ден; корекции през лятото.
- **Орех:** в края на лятото или през есента, лека резитба; никога през зимата (течение на сок).

- **Лоза:** февруари–март, преди „плача“, около Трифон Зарезан.
- **Малина и френско грозде:** собствени правила, винаги с оглед на издънките от годината.

Съвет: разпечатайте тази таблица и я закачете в килера или в навеса. Отбелязвайте с молив какво вече сте направили всяка година.